

La Veu de la Comarca

Setmanari Regionalista de Tortosa

ANY II PUGNA PRO PATRIA NUM. 67.

LA CATALUNYA QUE VOLEM.—Llure, ni dominada, ni dominadora y respectada de les regions germanas.—Estimada, per son valer al exterior y temuda per sa forsa... Acullit com a propi al foraster que a trevallar hi vinga. Y a manar y a cobrar, cada hu a casa seva, que prou hi té que fer pera enténdreshi. Els empleats de la terra y pòchs, actius y inteligents.—Ennoblida, altra vegada en llibres de tot saber, la que fou llengua de Sants y de Reys.—Las universitats y escoles tornadas a son ésser obradors d'avensos de la ciencia y planter de filosofos y juristas. A fora la ensopida rutina.—Intimament unida a la vella Catalunya, gloriosa en sa historia y tradicional en sas lleys y costums, una Catalunya nova, de vida expansiva y en constant progrés, seriament religiosa y ilustradament tolerant.—Repobladas las montanyas, per grans boscos, trescant pels singles els corredors enginys moderns, trayent del terrer y de las minas els fruits y minerals. Las algues de sos rius saltant de resclosa en resclosa movent enginys del treball.—Conservats com reliquias els monuments carunats o entrichs y alsarats d'un art fill llegitim del antic criat en els avensos actuals. Voltar les vellas poblacions historicas de populosas y amplias ciutats modernas.—Ports oberts als productes de tots llochs; assegurats ab tractes d'una naci6 seria; veure al potentat ab afany de ser estimat y útil a la Patria y al obrer intervindrè en el govern donantli lo que cristianament y per dret li pertoca.—Volem deixar a nostres fills aquesta Catalunya gran avuy, com ho fou pera son temps de nostres passats.—Pera obrerho tenim lo precís: Força, riquesa y inteligencia. Reprimim el vici del egoisme y exaltè la virtud que a cap ens manca: L' amor a la Patria.—LLUIS DOMENECH Y MUNTANER

PREUS DE SUSCRIPCIO

Tortosa al mes. 0'50
 Fora semestre. 3'00

DIRECCIO Y REDACCIO

Carrèr del Parque, N.º 8.
 Tortosa 17 Abril de 1904.

La Redacci6 no fa sens los conceptes ni contens dels articles firmats o copiats.

SANTORAL

Diumenge 17, II després de Pasqua. La Divina Pastora, N.º S.º del Bon Consell y la Beata Mariana de Jesús yg. Absolució general en la Mercè.—Dilluns 18, S. Eleuteri b. y sa mare sta. Antia mr.—Dimars 19, S. Lleó IX p. y cf., s. Hermogenes y s. Vicens mrs.—Dimecres 20 Sta. Ignés de Monte Pulciano yg. y s. César.—Dijous 21, S. Anselm b. y dr.—Divendres 22, S. Sotero y Cayo pp. mrs.—Disapte 23, (Abans 7) S. Jordi mr., patró del principat de Catalunya.

A la memoria del Dr. Robert

Diumenge ultim feu dos anys qu' aquest ilustre patrio, gloria de Catalunya, clogué 'ls ulls a la vida pera viure per sempre més en el cap y en el cor de les generacions catalanes. La seua mort desperta un plor sentidíssim per tota la Catalunya. Qui no ho recorda? Tots els bons catalans, els qui tenen per ideal el progrés y la dignificació del poble, el van plorar y ploran avuy com ho faran demà y l' altre y sempre ab aquell greu sentiment que s' té per una pèrdua sentida en l' anima. Nosaltres, doncs, que ins apreciem d' ésser bons patriois, fervorosos devots de les nostres tradicions y grandeses, avuy, com ahir, al recordar la seua mort, devem plorarlo y benehir la seua santa recordansa. Mes, al ferho, ho devem fer ab aquell suau conort, nascut en la fé, qu' enforteix l' anima en les tribulacions més aplanadores. Y es que la mort del Dr. Robert ens engandra molt de fé. El sol de la seua vida s' eclipsa com la flor qu' esmarceix al bo de l' espèl; però la seua llum y la seua flaire illumina y conforta, cada jorn ab més intensitat, la pensa de la generació catalana d' avuy que, ardida y valenta, treballa per la libertació de la Patria. Y en aquest trevall, en aquesta lluita fermament sostinguda, l' alé del seu eczemple y de la seua para-

la hi viu y hi batega com el nort y guia que senyala la ruta del pas. Es per aixó qu' el, al morir, feu com la flor qu' al esfullarse al bo de la florida, deix al seu redol noves esponzelles que com ella han de florir també a la vida. Y vataqui, doncs, perque la seua mort, tot pesantnos en l' anima, ens conforta y la seua memoria ns omplira sempre de fé, de fé en noves brotades qu' ell fecunda arreu pera que a la influencia de la seua sombra vital florissin y granessin. Benhim sempre, doncs, la seua santa memoria!
 JORDI JORDÀ

Com sempre

Es axioma indiscutible del Catalanisme que 'ls nostres ideals poden veures realisats dins qualsevol de las formas de govern que pugui tenir l' Estat, espanyol. Per aquest motiu sempre s' ha fet la declaració de que 'ls catalanistas no tenen ni han de tenir preferencia per la republica ó per la monarquia. Aixís ho varen consignar els patriois que formularen las aspiracions del poble catalá; aixís ho predicen els propagandistas que van escampant la bonanoya per tots els indrets de la terra catalana; aixís ho diuen cada dia els catalanistas aplegats en las associacions, pera conservar el caliu dels nostres ideals y aixís ho han manifestat devant de tota Espanya, desde l' Congrés, els nostres benemerits diputats a Cortes. La única preocupació nostra és, y ha d' ésser sempre, la implantació de las reformas autonómicas, que son la base fonamental de las nostras aspiracions, que s' han de particularisar en actes concrets segons els determinats moments de la vida social del nostre poble. Ens referim, per exemple, a la zona neutral, al Concert económic, a la Diputació única, a l'autonomia universitaria, etcétera. Un dia y altre hem de reclamar lo que necessitem. Cada dia, a cada moment, hem de recordar quinas son las aspiracions de Catalunya y la justicia y la rahó que tenim per re-

clamarlas. Y aixó ho hem de dir al nostre poble y aixó ho hem de dir als que manan. Cal dirho y reclamarho a tothom, perque no tenim altre medi més que reclamarho. Si estés a la nostra mà el pèndreho, també ho pendriam, perque es ben nostre y ho necessitem. Aquesta és la única, la salvadora orientació del moviment catalanista. Aquesta és la conducta tradicional del Catalanisme. Hem estat y hem d' estar apartats y si pot ésser enlairats, per demunt de las ridiculas y bizantinas discusions de las formas de govern y altres qüestions de caracter general. Aquesta conducta ens ha donat, ens dona y ens donará un acoblament de forsas tan considerables, que es la preocupació constant del Estat espanyol y de tots els revellits partits politichs que han vist desertar de llurs files a totes las personas que no volen mercadejar en el joch de l' arcaica y decadent politica madrilenya y tenen per única aspiració assolir el be moral y material de la nostra terra. Per aixó, uns y altres, tots a una y per tots indrets, emvesteixen contra l' Catalanisme. L' atacan ab rabia frenética pera desfer la pinya d' homes que per demunt de tot y de tots cercan el be de Catalunya; voldrian desferla pera nodrirse ells y enrobustir sa vida anémica y decadent. Però es tasca inutil la que s' han proposat. Picaran en ferro fret. Els catalanistas seran catalanistas, y res més. No tenim cap necessitat d' ésser ni monarquichs, ni republicans, ni dinástichs, ni anti-dinástichs. Els catalanistas, com sempre, estaran allunyats de tots els partits politichs espanyols. Si algu d' aquests partits politichs satisfia alguna de las nostras necessitats, li reconixerem qu' ha fet un acte de justicia, però may ens hi barrejarem. Si hi ha hagut qui, de l' una o de l' altra banda, ha cregut lo contrari s' ha equivocat. Els catalanistas, com sempre, som catalanistas y res més. Ens va molt bé aixís, y no volem decantarnos en lloch. Si algu vol venir ab nosaltres, que vingui. Nosaltres no ns volem inclinar ni cap a la monarquia, ni

cap a la republica. Ens aguantarem fermes en aquesta posició, enlairant ben alt el programa integro de las aspiracions del poble catalá, que cada hu de nosaltres guarda dins el seu cor, esperant l' hora gloriosa de véurel totalment implantat. **EQUILIBRIS UNITARIS** Lo dia de l' arribada de D. Alfonso a Barcelona, va publicar *La Publicidad* un fars article de n Chimo Costa, revestit de gran aparell de solemnitat, aixís com de gala con uniforme corresponent ab la funció del dia, en qual article abunden los tochs conceptuosos, sentenciosos, alambicats y paradójichs, dominant hi la nota pintoresca com es propi en tots los escrits del articuliste, lo que fa que s' llixquen ab certa delectació, molt al contrari de lo que passa ab los de n Salmeron que no s' poden sofrir de pur fastich. En sustancia l' article ve a dir que alló de la cortesia, ab que s' van esudar los republicans de Saragossa y Logrono pera justificar sa conducta ab motiu de la visita del jefe del Estat a dites poblacions, es un mal entés, que D. Alfonso no se n mereix cap de cortesia, perque segueix las tradicions dels reys de sa dinastia, que segons afirma l' articuliste, ha sigut la que ha perdut a Espanya, convertintla d' aquella naci6 gloriosa en la que may se ponía l' sol, en ludibri del moná que ha quedat avuy reduida. Diu lo Sr. Costa, que sols la republica pot encarrilar a Espanya pel cami de la civilitació y de la prosperitat, pero ab condició de que la republica vinga prompte, ben prompte, perque sino lo mal no tindrà remey per lo qual demana ab tota urgencia l' triumf y l' establiment d' aqueixa forma de govern y fins dirigeix dures increpacions a... no se qui (pot ser a Salmeron, Lleroux, Blasco Ibañez, y demes republicans de la crosta amarga?) perque no porten depressa y corrents la republica. L' article de Costa, bó pera enlluernar als republicans semi-analfa-

bets, no es un model de lògica, y com seria tonto negar a son autor erudició y talent, fa pensar que porta quelcon d' amagat y que no es la bona fé la que guia sa labor.

Inculpa exclusivament a la dinastia borbónica de la ruina d' Espanya y diu que pera salvarla no hi ha mes remey que la república. A 'n aixó se li podria contestar que si Espanya va ser gran baix un atra dinastia, no hi ha necessitat de la república pera que ho torne a ser de gran; podria probarse de cambiar la dinastia actual. Qui pot assegurar major virtualitat a la república, forma de govern quina condició aplicada a Espanya, no s' ha pogut demostrar mes que en lo curt ensaig del 72 al 74 de la darrera centúria, ab los desastrosos resultats que tots sabem, sobre la forma de govern monárquica que, segons lo Sr. Costa, va fer gloriosa a Espanya abans de l' adveniment de la dinastia borbónica?

Pero encara se li poden fer atres repliques a Costa ab motiu del article que comentem. Es injust carregar no mes que demunt de la dinastia borbónica la ruina d' Espanya. Si vergonyosos y fatals pera la sort de la nació han sigut casi tots los regnats d' aquesta dinastia, no menys vergonyosos y fatals van ser los tres darrers de la dinastia austriaca, que van ocupar tota una centúria, y respecte als dos primers, temps del major esplendor de la monarquia espanyola, lo fet d' haver anat seguits dels atres tan desdixats fa pensar que aquella grandesa va ser mes aparent que real. L' Espanya d' aquells dos regnats, los de Charles I. y Felip II., podria compararse a una casa rica, de fortuna ben solamentada per una conducta prudent y una sàbia economia de llarga serie d' anteriors generacions, y que als ultims hereus, enfatuats per sa gran riquesa, l' empleesen en fastuoses disbauxes, descuidantse de la bona administració de son patrimoni, fruit de la previsió de sos ascendents. En apariencia aqueixa casa seria mes rica baix lo govern dels hereus fatxanders, que no baix lo de sos antecessors, mes modestos, pero prompte s' veuria la realitat en la miseria a que vindrien a parar los immediats descendents.

Hi haurá qui trobará exagerat lo similitud. Donchs que explique el contrast entre el regnat de Felip II y lo de son fill Felip III.

Sent aixis que s' pot inculpar lo mateix a la dinastia borbónica que a la austriaca per la ruina d' Espanya com no aprofita Costa l' argument, que pareixeria mes decisiu en favor de la república, incluint a les dues dinasties en la mateixa inculpació? Pot ser perquè com de totes maneres s' hauria de concedir lo fet d' una Espanya plena d' energies baix un regim monárquic, se veuria allavons mes patent la veritable causa del cambi de rumbo de la nació espanyola, qual causa sens dupte va consistir en lo cambi, dins de la mateixa forma monárquica, del regim autonómich ó regional pel absorvent ó centraliste, y en aqueix cas no surtiria condemnada la forma monárquica, sino l' regim centrali-

sador amantat pels republicans unitaris com lo Sr. Costa.

Posat tot aixó en clar, si hi ha republicans que pensen podrien dirse: somhi pelque hi som: si la descentralisació ó l' autonomia de les regions ha de millorar la situació de Espanya, pera 'n aquet viatge no necessitem mudar les alforjes de la forma de govern, que solen resultar molt cares y, després de gastarhi molt, de vegades surten mes dolentes les noves que les velles.

«Es aixó senyor Costa?»

A. M.

Mística

L' esposa

D' amors no 'n sé,

Y amar voldria;

D' amors no 'n sé...

¿Hont n' apendré;

L' Espós

D' amors no 'n sap

L' esposa mia;

D' amors no 'n sap...

¿Mes cor! menys cap!

JOSEPH E. SOLE.

PLEBISCIT

Pocas vegades la opinió se demostra d' una manera tan unánim y tan al unisson d' entusiasme com s' ha manifestat la opinió del catalanisme ab motiu del acte realitzat per en Cambó y la majoria de regidors regionalistas.

Divergencies d' apreciació, dissentiments personals, tot ha fet pas al aplaudiment franch, obert, espontani: els noms llegits en aquestas planas constitueixen un hermós plebiscit d' obrers y potentats, d' inventors que son el miri de las nostras campanyas electorals y de la propaganda diaria, de periódichs y de societats patrióticas.

Els pochos que ab motiu del acte den Carbó parlavan de protestas y escisió, poden haverse convenut de que l' gran bloc catalanista vol restar enter, tal com és y allá mateix ahont és; poden haverse convenut de que vibra pels mateixos sentiments y las mateixas actituds de sempre.

Catalunya y no més Catalunya l' inspira, y no está per resurreccions atávicas de doctrinarismes estantissos o de jacobinismes destructors, morts y ben morts per la veritable política catalana.

Aixis parla la Veu de Catalunya en un de sos darrers numeros en el que lo valent patriic Cambó dona las gracias a tots cuants l' han felicitat y ab ell a tots los consejals en nom de quins parlá al Rey.

Lo mateix diari com a resum de dit plebiscit diu:

«L' acte que a Casa de la Ciutat de Barcelona celebraren el senyor Cambó y altres regidors catalanistas, demanant al Rey la concessió de l' autonomia pera Catalunya, ha provocat l' envio de telegramas y cartas d' adhesió de tots els insdrets de la terra catalana. El Rey y el Govern

ja haurán vist ben clarament, que darrera dels regidors catalanistas hi havia l' opinió unánime de tot Catalunya».

Considerem que ja ha quedat ben manifestada aquesta opinió y demanem que no s' enviin mes adhesions.»

No cal dir que la redacció de la Veu no deixá de trasmetre al senyor Cambó un afectuós telegrama, com igualment ho feren lo Centre Excurcionista y alguns particulars, amics d' ell, entre quins hi ha el del nostre amic En Francesc Mestre.

Administració local

Esmena dels catalanistas

La esmena dels diputats catalanistas al projecte d' Administració local diu aixis:

«La base 19 del projecte de lley d' Administració local relativa a las Diputacions provincials, s' encabesará en la forma següent:

»La reorganisació administrativa de las regions se farà baix el regim autonómich de las regions naturals y históricas, establintse sobre la base de las actuals Diputacions provincials, una Diputació regional única pera cada una de ditas regions.

»Cuidará aquesta Diputació regional, per medi d' una comissió executiva permanent, de impulsar la ensenyansa técnica, comercial, agricola y industrial, de la conservació de monuments y formació de Museus y Bibliotecas, de portar a cap las obras públicas necessarias pera l' aprofitament de las forsas naturals y transports dels productes, de la repoblació de boscos y foment de la agricultura, del sosteniment dels ports franchs, zonas neutrals y institucions análogas pera fomentar la exportació y el comer exterior d' acort ab las disposicions votadas al efecte per las Corts pera la regio respectiva, exercint autonómichament totas aquellas funcions que dintre de la regio puguin avensar al país en el cami de la civilisació y augment de riquesa.

Als efectes anteriorment indicats, podrá la Diputació regional concertar ab l' Estat el pago del import total que li correspondgui en els presupostos generals de la nació, en concepte de contribucions directas y de las indirectas que no siguin de caràcter nacional o municipal, o imposar a part contribucions, establir recarrechs y arbitris, tots de caràcter regional, y aixecar empréstits dins del país, destinats exclusivament a fomentar la ensenyansa, las obras públicas, la agricultura, industria y comer, las relaciones socials y altres fins de civilisació semblants.»

Firman aquesta esmena l's diputats catalanistas que s' trobaban a Madrid, y altres fins a set, pera autorisar la seva lectura.

NOTICIES

En lo penúltim número de LA VEU se deixá de compaginar una ratlla de la quinta quarteta de la poesia «La Pascua Florida, que tenia que dir

Ja l' abella les flors petoneja y absorbintse lo suc emellit

l' agambola 'l panal, que a la gola pesigolla son gust tan reffí.

En la reunió de la Federació Agrícola Catalana-Balear que tingué lloch lo prop-passat mes de Mars, la Comissió composta dels Srs. Espona, Vergés y Maspons, doná compte dels treballs realisats en defensa del contracte á parceria llegint un complet treball, quals bases presentarà en lo Senat lo Excm. senyor Marqués de Camps y defensarán en lo Congrós los diputats de la Federació.

Se acordá donar un vot de gracias a la Comissió, per la seua activitat, fentli entrega al mateix temps del document que sobre el particular se rebé de la Societat Económica Anpurdanesa. Los Srs. Marqués y Raventós donaren compte del Congrós Agrícola de Valencia, acordantse donar las gracias al senyor Raventós per haver dignament representat a la Federació en dit Congrós. Lo Sr. Dachs feu importants observa-

cions sobre 'ls inconvenients de la lley de cassa y de la lley municipal, quedant encarregat dit senyor perquè d' acort ab lo Sr. Raventós fassin lo posible pera fer modificar los párrafos que resultan perjudicials a la propietat y a la vida dels pobles.

Reunida Junta General Extraordinaria del «Orfeó Catalá» pera tractar de la adquisició d' un terreno ahont aixecar l' hostatge social de dita corporació y una gran sala d' audicions, fou aprobada per aclamació l' idea com aixis mateix l' articulat de la proposició que a aquest objecte, presentá la Junta Directiva, acordant donar a la mateixa un vot de gracias pel zel y activitat que té demostrats en assumpto de tanta trascendencia.

La contestació del Rey fou molt ben rebuda y ha motivat molt favorables comentaris. Vegis lo que diu nostre bon company La Veu de Catalunya en un de sos editorials:

«La contesta del Rey es clara y terminant sense aquellas ambigüitats de la gent política; es una acceptació del ideal autonomista. Desde que ya comensar el plet entre Catalunya y l' Poder central, may cap rey ni cap governant havia pronunciat paraulas tan precisas.

No cal pas donar a n' aquestas paraulas una importancia desmesurada, per més que 'n tenen molta. Pero son senyals del temps. Com las den Maura al Foment; subralladas pels aplausos dels productors. Com els escuts y las banderas catalanas, que avuy per ordre de las autoritats onejan y ahir per ordre de las mateixas militars autoritats, eran perseguidas y empresonats els que las arbolavan. Com la espectació despertada en tota Espanya pel viatge regi. Com la trascendencia que pera la vida del Govern y l' enfortiment o la caiguda den Maura, ha atribuít a la actitud de Barcelona, ab unanimitat tota la premsa.

Son senyals del temps y senyals que no menten.

Y vagin donant per mort al catalanisme els despistats de la premsa madrilenya.»

Entre los molts telegrames de felicitació endresats a concejal regionaliste Francesc Cambó hi havem vist ab gust un del directó del periódic d' Alcañiz don Eusebi Mullerat qui ve desde fá temps consagranse a la defensa comarcal del baix Aragó.

Repetim ens alegrem no sols per ser un regionaliste mes sino perquè es un mes que 'ns enten per haver estudiat sens pasió la causa regionalista que venim defensan los catalanistes y que voldriam entengesen totes las demás regions germanes que 'ns miren de regull per no dir ab odi creyense uns que voliem ser els privilegiats y altres separatistes.

L' Enginyer Quefe d' obras públics d' aquesta província, ha rebut ordre de la Direcció general pera que 's torni a treballar en los camins vehinals quals obras se suspengueren a derrers del passat desembre, aixís que la Diputació ingressi a la sucursal de la caixa de Depòsits la suma de 2.715'96 ptas. que importa la décima part del 51 per 100 de la feyna feta en aitals camins durant l' any passat.

Sabém també que posteriorment lo mateix Enginyer Quefe ha sigut autorisat pera demanar fondos a Madrid ab que comensar de nou los treballs, desseguida que la Diputació hagi fet entrega de la cantitat esmentada.

Los pobles interesats en los camins vehinals, veurán ab gust que 'l President de la Diputació procedeixi ab lo zel y activitat que l' assumpto requereix.

La mateixa Quefatura per ultim s' ha recordat de nosaltres per lo que ni donam mil merces.

Ens referim al arreglo de las carrerats que aflueixen a Tortosa en especial en especial la de Bitem y la de Amposta, encara que la costa de S. Nofre a pesar de que hi ha la matxaca fá dos anys aplada als paseijos no obstan ja ha desaparegut la caixa y no si pot pasá, resta abandonada.

Ha passat á millor vida lo acaudalat comerciant d' oli y propietari En Cristofol Nicolau y Durt que havia desempenyat importants carrecs entre ells el de directó del Banc de Tortosa.

Rebin los seus desconsolats fills y demés parents lo testimoni de nostre sentiment, com també los desitjem que Deu los dongui forsa per soportar tan forta perdua.

Hém rebut el volúm XXVI de l' important revista *Catalunya*, que n res desmerex dels números anteriors. Está dedicat al folklore catalá, y conté treballs literaris de gran valua. La recomanem als convenadors de nostra literatura.

L' Assamblea de la Unió Catalanista que per ocupar del tema "Lo Catalanisme y el problema social" s' ha de reunir a Barcelona, se celebrará en los dias 22 y 23 de Maig en lo Teatre de les Arts.

Ha mort la ermitana de *Mitan Camí* que tantas simpatias tenia entre els molts visitans y devots de la Verge. Rebi son fill lo Rd. D. Felip Fores lo nostre mes sentit condol.

Una comissió de la Junta directiva de la "Liga Regionalista", de Barcelona, composta dels senyors Rusiñol, Ababal, Torres, Ventós y Calvell, Puig Alfonso, Matéu, Giralt y Verdguer, Puig, Samper, Ribas, Eortuny y Fraguais, aná avans d' ahir al Cementiri Nou á posar una corona damunt la tomba que guarda les despulles del malaguanyat don Bartomeu Robert.

Després de posada dita corona, el senyor Rusiñol pronunciá sentides paraules á la memoria del eminent patrici ecclésiastic als concurrents á seguir el seu exemple.

Per telegrama que el nostre company y amic En Manel Canivell enviá á la VEU DE LA COMARCA 'ns enterárem lo dimars prop pasat del criminal atentat portat á cap per un fanatisat per las predicas y lecturas que el Govern tolera y quina experiencia hauria fet posar esme! na al home mes tonto.

Sentim y protestem de tan vandalic acte al igual que havem sentit tots los demés, pero mes sentim el que el Govern continuhi tolerar la propaganda de ideals tan disolvens dins y fora de Barcelona qu' es la població en quina hi han hagut mes fets de caracter anarquiste.

Tenim la seguritat que si Catalunya fos autónoma tot aixó no pasaria, tindriam mes llibertat y las vidas dels ciutadans honrats estarian mes garantidas.

Govern clerical

Després de l' horrible incendi de la Biblioteca Nacional de Turin, el govern italiá ha sigut obligat a enviar al prefecte de la Biblioteca Vaticana, el P. Erlhé jesuita, pera que cóm el més eminent paleoleg de Italia, pugui ajudar als professors de Turin en la restauració de les obres que pogueren salvarse de les flames.

¡Cóm era de preveuer, els periódics de la massoneria y de l' anarquisme, califiquen al govern de clerical per haverse servit del auscili d' un jesuita!

Noticies de Roma

Missa a 1000 veus.—Pera celebrar el XIV centenari de la mort de Gregori el Gran, tindrà llóc a Roma, durant la próxima Pasqua florida, un Congrés del cant liturgic, figurant entre 'ls nombres del programa de les festes. la celebració d' una Missa, á la que assistirá el Papa de pontifical, y que será cantada per 1000 seminaristes dels diferents colégis estrangers de la Ciutat Eterna y dirigida per l' Abat Perossi. Dit Congrés será un acontexement artístic únic en els anys del cant gregoriá.

Resolució.—La Sagrada Congregació de Ritos, contestant a una pregunta del Eminentísim y Reverendísim senyor Arquebisbe de Santiago de Compóstela sobre la música sagrada, conforme al *motu proprio* de Sa Santetat Pio X, declara obligatòri pera tota l' Iglesia el no acompanyar ab piano ni armonium, ni instrument de córda, les lamentacions, responsoris y *Miserere* de les tenebres.

S' ha constituhit a Saragosa una societat per asegurar los animals contra tota mena d' accidents. Los propietaris, mitjansan lo pago d' una prima anyal, tindrán asegurats los animals de treball y cria contra tota c.asse de percans.

En la darrera alocució que 'l San Pare ha pronunciat digue entre altres paraules d' amargua per la manera de portarse

el Govern de França (que 's diu lliberal) envers los católics lo següent:

"Nos omplen de profundíssima tristesa les mides adoptades y les que están en vies d' adoptarse en les esferes legislatives contra les Congregacions religioses, que forèn sempre en aquest país, per ses obres admirables d' educació y de caritat, gloria de l' Iglesia y de la Patria.

"Deplorám y *reprobam* altament aquets rigors, essencialment contraris a les idees de llibertat, essencialment contraris a les lleys fonamentals del país, als drets inherents a l' Iglesia Católica y fins a les regles de la mateixa civilisació, que prohibeix vilipendiar y perseguir a pacífics ciutadans."

Consequencies de l' alocució

L' esclat d' odís que ha promugut en la premsa sectaria de la França jacobina ja se 'l pot figurar el lector. S' es parlat de retirar l' embaixador de França al Vaticá y traure el Nunci de París. Diu que un dels Cardenals, després de l' alocució, indicá a Pio X els temors de les consequencies que podían portar ses paraules, y Pio X li feu aquesta resposta. digna verdaderament d' un home apostólic. "Quan cumpla el meu deber com a Papa, jo no considero els resultats polítics."

La comissió del Ajuntament de Mora de Ebro va entregar al Rey una instancia demanant la prompte construcció del pont sobre l' Ebro. La comissió del nostre Ajuntament descansada y sens novetat ha tornat de Tarragona despues de haver saludat al Rey en nom de la nostra ciutat que aqueixa vegada ha quedat prostergada apesar de ser de mes importancia com a cap de bisbat y de tenir doble y triple número de vehins y mes historia que la majoria dels pobles que ha visitat el Rey.

No 'ns mou la pluma l'esperit monárquic per que el tenim al mateix nivell que 'l republicá, pero si que ho deplorem, per no haver sigut ni considerada ni distingida Tortosa, com se mereix, en un acte de la importancia com te la del primer viatge del Rey d'Espanya per co-neixe Catalunya.

No volem saber de qui es la culpa, pero si que creyem no la té el Rey ni els seus ministres.

amigos, por lo cual acochado de tantos trabajos, con los dos hijos que tenia, el uno llamado Alejandro, y el otro Rufo, el cual es el Santo que tenemos entre manos, que así le llama San Marcos Evangelista, padre de Alejandro y de Rufo, y por Divina disposición el dicho Simon fué á Gerusalem con ellos, donde como pobre procuraba pasar su miserable vida, como mejor le era posible. A conteció que el día de la Passión de Christo nuestro Señor le hallaron los que le llevaban á crucificar, que venia de cierta alqueria, y le forçaron que le ayudasse á llevar la Cruz. Como á ocasión desto oyese Rufo predicar las grandezas de Christo nuestro Señor, y que despues de muerto hazia grandes milagros, convirtiose á nuestra santa Fè, y acompañasse con aquel gran Predicador y Doctor de las gentes San Pablo. Este en el capitulo 15. de la Epistola ad Romanos, escribiendo á los Christianos, que estaban en Roma, significa que quiere venir á España, y como despues de los dos años de su carcel hasta el último del Imperio de Neron, passaron ocho años, y no se sabe averiguadamente en que, ni donde empleó esse tiempo; tienses por muy probable que entonces vino á ella. A lo menos que aya el Apostol Santo venido á España, y enriquecidola con su presencia, tendria por sobrado atrevimiento osar negarlo, afirmandolo tantos, y tan graves Autores. El Sagrado Doctor de la Iglesia San Gerónimo, escribiendo sobre la Profecía de Amos, dize: Que el Apostol San Pablo predicó el Evangelio desde Gerusalem hasta Vngria, y que llegó á España. Lo mismo atestigua San Gregorio en el libro de los Morales, sobre Iob, capit. 37. San Anselmo en los Comentarios que haze sobre la Epistola ad Romanos. San Juan Chrisostomo, sobre el Capitulo 24. de San Mateo. Humilia 72. San Epifanio en el libro contra Hereses. San Hieroteo lo afirma tambien, y es mucho de ponderar su testimonio: porque era Español, y de España se lo llevó el Apostol San Pablo consigo. Viniendo pues el glorioso Apostol á España, trajo en su compañía al Bienaventurado San Rufo, y dejolo en la Ciudad de Tortosa de nuestra Cataluña, con sagrado Obispo della, conforme lo dizen los Autores arriba citados, y tambien el Maestro Villegas en la vida de San

opinión (conforme los dichos Autores) es, que antes de llegar á Tarragona llegó á Tortosa, y juntamente con ellos escriben Mariana y Vaseo: Que predicando en Tortosa, dejó en ella por Obispo á San Rufo su Discipulo; y que fué el primer Obispo de aquella Ciudad, lo que afirma tambien Morales diziendo: Que en Tortosa se haze solemne fiesta deste Santo, y que se lee así en el Breviario viejo de aquel Obispado. Fray Gerónimo Roman escribe, que en la Iglesia de Tortosa tienen á este Santo por Patron. El Cardenal Cessar Baronio en el Martirologio, y el Obispo Equilino, le hazen Obispo de Tebas. Fray Antonio Vicente Domenech dize: Que por tiempo successive fué Obispo de una parte, y de otra, esto es, de Tortosa, y Tebas como de San Narcisso se lee, que fué Obispo de Girona, y de Augusta en diversos tiempos. Y esta salida de Morales á dicha dificultad. A esta autoridad de Baronio se responde lo mismo que dize el Padre Domenech en el lugar citado: Esto es que lo fué de las dos Ciudades, Tebas y Tortosa, successivamente, y si Baronio hubiera visto á Lucio Dextro, Autor tan antiguo de 1200. años, y de tanta autoridad como es, que dize, fué Obispo de Tortosa nuestro Santo Rufo, como se dirá bajo, sin duda mudará de parecer ó dijera lo que dize el P. Domenech: porque el mismo Cesar Baronio dize en el tomo 4. de sus Anales, año de Christo 392. que fué de grande daño nuestro aberse perdido entonces la Historia de Flavio Lucio Dextro, y no aber podido allegar á sus manos. De modo, que queda bien provado, que fuera en esto del parecer del dicho Lucio Dextro, y de Fray Domenech, y otros, que dizen lo mismo, quello fué de las dos partes, successivamente; y porque Baronio solo sigue en esse parecer á Doroteo, que lo dize en su Sinopsis, del cual refiere Belarmino Cardenal, que la Sinopsis del dicho Doroteo, está llena de fábulas, sus palabras son estas, en su libro *Descriptoribus pagin. 54. Ipsa vero Sinopsis plena est fabulis, consulat lector. quæ iste autor scribit invita Abdiæ, Ionæ Isaicæ, Hieremiæ, et Elisei. Præterea consulat, quæ scribit invita Iacobi Alpei, et Clementis, etc.* Y mas abajo dize Belarmino deste Autor. *Non meminisssem libri tam fabulosi, nisi vidissem á multis citari, et non minimi feri.* Y assi por

Imprempta

JOSEPH L. FOGUET SALES

PLAZA DEL HOSPITAL, 5, TORTOSA

En este establecimiento se confeccionan treballs tipografichs a preus económicos. Treballs a varies tintes y sobres pape pergamí.

Moreso

GRAN BOTIGA DE CABSAT DE TOTES CLASSES Sabates y botines d'ivern. Confecció esmerada pera als que tenen los peus delicats. Casa fundada 1º any 1866. FREU FIKOS VENTES AL CONTAT. Plaça de la Seu y Arch del Remeu TORTOSA

DISPONIBLE

lo dicho deste Illustrissimo varon Belarmino, podemos decir, que la opinion de Doroteo en esto no es de tanto peso, para que aya de borrar lo que dicen los Autores referidos aqui, y la costumbre y tradicion tan antigua desta nuestra Iglesia, y de sus Breviarios antiguos, que ponen a San Rufo por Obispo nuestro, lo que pone el sello a todo. La fiesta, del cual pone el Martirologio Romano, a 21. de Noviembre, Fray Domenech Beda, Adon, y Vayardo la poner a 30: pero nuestro Breviario la pone a 14. del mismo mes.

Tales. Fray Antonio Vicente Domenech dice: Que por tem- po sucesivo fue Obispo de esta parte, y de otra, esto es, de Tortosa, y Tebas como de San Narciso se lee que fue Obis- po de Girona, y de Ampurias en diversas tiempos. Y esta es la lida de Morales a dicha dificultad. A esta autoridad de Ba- ronio se responde lo mismo que dice el Padre Domenech en el lugar citado. Esto es que lo fue de las dos Ciudades. Te- bas y Tortosa, sucesivamente, y el Baronio hubiera visto a Lucio Dextro, Autor tan antiguo de 1200. años, y de tanta autoridad como es, que dice que el Obispo de Tortosa nuestro Santo Rufo, como se dice abajo, sin duda mudara de parecer de dixerlo lo que dice el P. Domenech: porque el mismo Ces- sar Baronio dice en el tomo de sus Anales, año de Christo 322. que fue de grande autoridad el Padre Dextro, y no es de extrañar la Historia de Fray Lucio Dextro, y no es de extrañar que fuera a sus manos. De modo, que queda bien probado, que fue en este del parecer del dicho Lucio Dextro, y de Fray Do- menech, y otros, que dicen lo mismo, que lo fue de las dos partes, sucesivamente; y porque Baronio solo sigue en es- se parecer a Doroteo, que lo dice en un sinopis, del qual re- fiere Belarmino Cardenal, que la Sinopis del dicho Do- roteo, esta llena de fábulas, sus palabras son estas, en su libro Descriptio pagin. 64. Ipan vero Simopis plena est fabu- lis, consulari lector, que iste autor scribit fabulas, longe- inuina factioe aliquid, et Clementis, etc. Y mas abajo dice Be- larmino deste Autor. Non meminisse libet tam fabulosas nisi verissimum de multis citatis, et non minus ferri. Y assi por

Gen Marcos Evangelista, padre de Alejandro y de Rulo, y por Divina disposicion el dicho Simon fue a Gerusalem con ellos, donde como por procuracion pasaron su misterable vi- da como mejor se era posible. Acontece que el dia de la Pasion de Christo nuestro Señor le hallaron los que le lle- vaban a crucificar, que venia de cierta alqueria, y la fuerza- ron que se ayudase a llevar la Cruz. Como a ocasion desto oyese Rufo predicar las grandezas de Christo nuestro Señor, y que despues de esto se le crucifixo, convitio- se a nuestra Santa Fé, y acompañasse con aquel gran Pre- dicador y Doctor de las gentes San Pablo. Hizo en el capi- tulo de los Obispos de la Ciudad de Tortosa, y de la parte de España, en el qual se pone la vida del Glorioso San Rufo, primer Obispo de Tortosa, y pruebasse, que está su sagrado cuerpo en la Catedral de dicha Ciudad.

CAPITULO TERCERO

ASE sacado la vida de San Rufo de graves Autores, como son San Pablo en la Epistola ad Romanos, ca- pit. 16. El Martirologio Romano en 21 de Noviembre, Beda, Vayardo, Adon, en 30. de Noviembre, Ambrosio de Morales en la Cronica general de España, el Breviario de Tortosa, Cessar Baronio, y otros. El Bienaventurado San Rufo fue Africano de nacion, de una Ciudad llamada Sirena, o Corena, y de de noble linage. Siendo de tierna edad pusieronle sus padres a los estudios donde se hizo rico, no solamente de letras, sino tambien de virtudes morales, pero aprovechavante poco, pues carecia de Fé, sin la qual ninguno puede agradar a Dios; porque ado- raba Idolos, como le abian enseñado sus padres. Era el de Rufo un illustre Caballero, llamado Simon Cirineo, el qual siendo moco se vio muy rico de bienes de fortuna, y despues vino a tanta pobreza, que se afrentaba de estar entre sus